

22477

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.01.2025

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul'un Sultangazi ilçesi, Tarihi Cebeci Köyü (Cebeci Mahallesi) sakinlerinin yaşadığı mağduriyetler kamuoyuna yansımaktadır. Vatandaşlar, bölgede bulunan taş ocaklarından ve buralara bağlı faaliyet gösteren hafriyat kamyonlarından kaynaklanan yoğun toz nedeniyle hava kirliliğine maruz kaldıklarını, bu durumun yaşam kalitelerini ciddi şekilde düşürdüğünü ve sağlıklarını tehdit ettiğini ifade etmektedirler.

Taş ocaklarında gerçekleştirilen dinamit patlatmaları sonucunda atmosfere yayılan büyük toz kütleleri, hava kirliliğine ve solunum yolu hastalıklarına (astım, bronşit vb.) neden olmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından kanserojen olarak sınıflandırılan PM2.5 ve PM10 gibi ince partikül maddelerin, solunum yollarına derinlemesine nüfuz ederek akciğer kanseri, kalp-damar hastalıkları ve erken ölümlere yol açabildiği bilinmektedir. Patlamalar ayrıca, deprem riski taşıyan binalarda yapısal hasar yaratmakta ve gürültü kirliliğine neden olmaktadır. Bu duruma ek olarak, taş ocakları genişleyerek mahalledeki evlere çok yakın noktalara kadar ulaşmıştır. Bu nedenle mahallede bulunan park gibi kamusal alanlar kullanılamaz hale gelmiştir. Ayrıca mahalle sakinleri sıcak havalarda dahi camlarını açamaz durumdadırlar.

2016 yılında, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında bölge "koruma bölgesi" ilan edilmiş, bu kapsamda üç adet hava kirliliği izleme istasyonu kurulmuştur. 2018'de de Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı tarafından bir rehabilitasyon çalışması başlatılarak toz önleyici ağaç dikimi yapılacağı duyurulmuştur. Ancak, bu önlemlerin ne kadar uygulandığı ve etkili olduğu belirsizdir zira o günden bugüne vatandaşlarımızın mağduriyetleri giderilmemiştir.

Bu bağlamda;

1. Sultangazi Cebeci Mahallesi'nde bulunan taş ocaklarının faaliyetlerine karşı vatandaşlarımızdan Bakanlığınıza ulaşan şikayetler nelerdir? Bu konuda Bakanlığınızca güncel olarak atılan adımlar nelerdir? Hava kalitesi izleme istasyonu kurulumu haricinde hangi adımlar atılmıştır?
2. Bölgede bulunan hava kalitesi izleme istasyonlarında PM10 ve PM2.5 gibi ince partikül madde ölçümleri yapılmakta mıdır? Eğer yapılıyorsa, bu ölçümler DSÖ standartlarına uygun olarak değerlendirilmekte midir? Bölgede yaşayan vatandaşlar, hava kalitesi verilerine anlık ve şeffaf bir şekilde ulaşabilmekte midir?
3. Hava kalitesi ölçümlerinde DSÖ standartlarını aşan partikül madde değerleri tespit edildiğinde Bakanlığınız tarafından ne tür önlemler alınmaktadır? Bu kapsamda Cebeci Mahallesi'ne yönelik bugüne kadar hangi işlemler yapılmıştır?
4. Bölgedeki taş ocaklarına bağlı olarak faaliyet gösteren hafriyat kamyonlarının kontrolüne yönelik denetimler yapılmakta mıdır? Bu kamyonların neden olduğu toz ve kirliliği azaltmaya yönelik bir düzenleme planlanmakta mıdır?
5. Cebeci Köyü'ndeki taş ocaklarının faaliyetleri, köy halkının sağlığı, tarımsal üretim ve yerel su kaynakları üzerinde ne gibi olumsuz etkiler yaratmaktadır?
6. Bahse konu bölgeye rehabilitasyon çalışmaları kapsamında 2018 yılından günümüze ne kadar ağaç dikilmiştir?
7. Taş ocaklarının çevresel ve sağlık etkilerini incelemek amacıyla Sağlık Bakanlığı ile ortak bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
8. Bölgede taş ocaklarının neden olduğu çevresel ve sağlık etkilerini azaltmak ve mahalleyi yaşanabilir hale getirmek için Bakanlığınız tarafından planlanan güncel herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?

22477